

คู่มือการปฏิบัติงาน

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

นางจินตนา สุขย่อย
ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

คำนำ

การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานรายบุคคลของศึกษานิเทศก์ นางจินตนา สุขย์อ้อย ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงาน นิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปฏิบัติงานรายบุคคลของศึกษานิเทศก์ ให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม และใช้เป็นแนวทาง หลักในการปฏิบัติราชการ ตามบทบาทหน้าที่ของรายบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน รวมทั้งเป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องในการศึกษา และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทาง เพื่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานงานให้มี ประสิทธิภาพ ถูกต้อง และชัดเจน

คู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ มีรายละเอียดของภารกิจ ขอบข่าย หน้าที่ กระบวนการ ขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน ตามขอบข่ายภารกิจหน้าที่ประจำ ที่ได้รับมอบหมายตามภารกิจงาน ตามจุดเน้นของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ และนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งร่วมสนับสนุนการ ปฏิบัติงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จากการวิเคราะห์ บทบาท อำนาจ หน้าที่ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้เกิดเป็นภาระงานของรายบุคคล ขอขอบคุณผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา และศึกษานิเทศก์ รวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มี ส่วนสำคัญและทำให้เกิดคู่มือปฏิบัติงานรายบุคคลของศึกษานิเทศก์เล่มนี้ให้สมบูรณ์ สามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

นางจินตนา สุขย์อ้อย

ศึกษานิเทศก์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

สารบัญ

เรื่อง

หน้า

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา	๑
แนวคิด	๑
วัตถุประสงค์	๑
บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์	๑
งานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่ง	๑
งานตามขอบข่าย ภารกิจของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา	๒
ภารกิจ สารระความรู้ และลักษณะงานที่ดี	๒
มาตรฐานการปฏิบัติงาน	๓
มาตรฐานการปฏิบัติตน จรรยาบรรณต่อตนเอง	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
คู่มือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล	๗
ภาระงานตามมาตรฐานตำแหน่ง	๗
งานตามมาตรฐานตำแหน่งและวิชาชีพ	
งานปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย	๑๗
บรรณานุกรม	๑๘

คู่มือการปฏิบัติงาน กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา

แนวคิด

กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นกลุ่มงานดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การพัฒนาระบบการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร และการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในการปฏิบัติราชการของบุคลากรกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
๒. เพื่อสร้างวัฒนธรรมคุณภาพของกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา
๓. เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในบทบาท หน้าที่ และภารกิจของศึกษานิเทศก์

บทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของศึกษานิเทศก์

๑. งานตามหน้าที่ความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ดังนี้
  - ๑.๑ งานนิเทศการศึกษา โดยส่งเสริมให้สถานศึกษาบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนาการวัดและประเมินผลการศึกษา พัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ
  - ๑.๒ การศึกษาค้นคว้าทางวิชาการ เพื่อจัดทำเป็นเอกสารคู่มือและสื่อใช้ในการปฏิบัติงานและเผยแพร่ให้ครูได้ใช้ในการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนการสอน
  - ๑.๓ การวิเคราะห์ วิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนาระบบการบริหารงานวิชาการ พัฒนามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานและเผยแพร่แก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้สนใจทั่วไป
  - ๑.๔ การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการวางแผนการนิเทศและการพัฒนางานวิชาการ
  - ๑.๕ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
๒. งานตามขอบข่าย ภารกิจของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เป็นกลุ่มที่ดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนากระบวนการบริหารและการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็ง ในการบริหารและการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพมาตรฐานเท่าเทียมกัน โดยยึดโรงเรียนเป็นฐาน ส่งผลให้ผู้เรียนทั้งระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

ของการศึกษา โดยปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการ และงานนิเทศการศึกษา เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐาน ศึกษา ค้นคว้าทางวิชาการและวิเคราะห์ วิจัย ติดตาม ตรวจสอบและประเมินผล เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย โดยให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการนิเทศการศึกษา หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การวัด การประเมินผล การศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือครูและนักเรียน ในระดับสูง มีความสามารถในการวางแผนการนิเทศการศึกษา งานวิชาการ งานติดตาม ตรวจสอบประเมินผลการจัดการศึกษา และจัดทำรายงาน โดยแสดงให้เห็นว่าการวิจัยและพัฒนา สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนาการนิเทศการศึกษา มีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง มีการถ่ายทอดและได้รับการยอมรับ และมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพ มีเทคนิคขั้นสูงในการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สามารถพัฒนานวัตกรรมการนิเทศการศึกษากันเป็นแบบอย่างแก่วิชาชีพ ส่งผลให้ครูและบุคลากรในเขตพื้นที่การศึกษา สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาและกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้มีความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ

ภารกิจ สาระความรู้ และลักษณะงานที่ดี

๑. การนิเทศการศึกษา ได้แก่ หลักการและรูปแบบการนิเทศ วิธีการและกระบวนการนิเทศ กลยุทธ์การนิเทศ การศึกษาในเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์การนิเทศการศึกษา การสร้างทักษะในการนิเทศ การใช้กลยุทธ์ในการนิเทศ การนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการนิเทศ การควบคุมและการประเมินเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศภายใน โดยสามารถวิเคราะห์ วิจัย ส่งเสริม ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาได้ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการจัดกระบวนการเรียนรู้อการสอน และการบริหารจัดการการศึกษา ประสาน สนับสนุน และเผยแพร่ผลงานด้านการนิเทศการศึกษาแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เทคนิคการนิเทศได้อย่างหลากหลายด้านความเป็นกัลยาณมิตร

๒. นโยบายและการวางแผนการศึกษา ได้แก่ ระบบและทฤษฎีการวางแผน บริบททางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองไทยที่มีอิทธิพลต่อการศึกษา แผนการศึกษาระดับชาติและระดับต่างๆ การวิเคราะห์ และกำหนดนโยบายการศึกษา การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาและประเมินนโยบายการศึกษา โดยสามารถให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลและรายงานผล เพื่อจัดทำนโยบายแผน และการติดตามประเมินผลด้านการศึกษา ให้คำแนะนำปรึกษาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและการวางแผน ดำเนินงานและการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา ให้คำแนะนำ ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งให้เกิดผลดี คุ่มค่าต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม

๓. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาหลักการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ จิตวิทยาการศึกษา การวัดและการประเมินผล การจัดการศึกษาพิเศษ โดยสามารถให้คำแนะนำ คำปรึกษา เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สาธิต แนะนำครูให้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพของผู้เรียน ประเมินหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้

๔. การประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ การบริหารคุณภาพ การประกันคุณภาพการศึกษา มาตรฐานคุณภาพการศึกษา กระบวนการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกสถานศึกษา สามารถศึกษา วิเคราะห์ วิจัย การจัดทำมาตรฐานและการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และการวางระบบ การจัดทำรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและพร้อมรับการประเมินภายนอก

๕. การบริหารจัดการการศึกษา ได้แก่ หลักและระบบขอขบข่ายการจัดการศึกษา หลักการบริหารจัดการ การศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การปฏิรูปการศึกษา กฎหมาย และระเบียบที่ เกี่ยวข้อง กับการจัดการศึกษา โดย สามารถให้คำปรึกษา แนะนำ การจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ ของการศึกษา นิเทศการบริหาร การจัดการสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ บริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

๖. การวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ ระเบียบวิธีวิจัย กระบวนการวิจัย การนำผลการวิจัยไปใช้โดยสามารถให้ คำแนะนำ ปรึกษา เกี่ยวกับการนำกระบวนการวิจัยไปใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเรียนการสอน ให้คำแนะนำ ปรึกษา เกี่ยวกับการนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ ด้านการเรียนรู้อุ้และการจัดการศึกษา

๗. กลวิธีการถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ทฤษฎี และผลงานทางวิชาการ ได้แก่ กลวิธีการนำเสนอความรู้ แนวคิด ทฤษฎีที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ การเขียนรายงาน บทความ ผลงาน ผลการศึกษาค้นคว้า ฯลฯ การวิเคราะห์ วิจัย ผลิตงานวิชาการอย่างสร้างสรรค์ โดยสามารถเขียนเอกสารทางวิชาการประเภทต่างๆ แนะนำ และให้คำปรึกษาการเขียน เอกสารทางวิชาการ แก่คุณครูและบุคลากรทางการศึกษา นำแนวคิด ทฤษฎีด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมต่อ การเรียนรู้

๘. การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ หลักการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน ระบบมัลติมีเดียแบบปฏิสัมพันธ์ สำนักงานอัตโนมัติ โดยสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการพัฒนา ตนเองและการพัฒนางานได้อย่างเหมาะสม ให้คำปรึกษา แนะนำ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาการจัด การศึกษาแก่สถานศึกษา

๙. คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ ได้แก่ คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับศึกษานิเทศก์ จรรยาบรรณ ของวิชาชีพศึกษานิเทศก์ การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) โดยปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของ วิชาชีพศึกษานิเทศก์ มีหลักธรรมในการนิเทศและประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี

มาตรฐานการปฏิบัติงาน

มาตรฐานที่ ๑ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาการนิเทศการศึกษา เพื่อให้ เกิดการพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา คุณสมบัติเบื้องต้นที่สำคัญประการหนึ่งของศึกษานิเทศก์มืออาชีพ คือ การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ ได้แก่ การเป็นผู้ร่วมงาน การเป็นผู้จัดงานหรือกิจกรรม รวมทั้งการเป็นผู้เสนอผลงานและเผยแพร่ผลงาน เพื่อให้สมาชิก ยอมรับ และ เห็น คุณ ประโยชน์ ของ ศี ก ข น ิ เทศ ก์ ที่ มี ต่ อ การ พ ั ท น า อ ง ค์ ก ร ทั ล อ ด จ น การนำองค์กรให้เป็นที่ยอมรับของสังคมโดยส่วนรวม

มาตรฐานที่ ๒ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมการนิเทศการศึกษา โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้รับ การนิเทศ ศักขานิเทศก์มืออาชีพ แสดงความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อผู้รับการนิเทศ ด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ เพื่อผลการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับผู้รับการนิเทศ ศักขานิเทศก์ ต้องวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของตนกับผลที่จะเกิดแก่ผู้รับการนิเทศ แล้วเลือกเฉพาะกิจกรรมที่จะ นำไปสู่ผลทางบวกเสมอ อีกทั้งระมัดระวังไม่ให้เกิดกิจกรรมที่มีผลทางลบ โดยมีได้ตั้งใจ เพื่อนำไปสู่ ความไว้วางใจ ความศรัทธาของผู้รับการนิเทศที่มีต่อการนิเทศและเห็นประโยชน์ของการนิเทศ

มาตรฐานที่ ๓ มุ่งมั่น พัฒนาผู้รับการนิเทศให้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมจนเกิดผลต่อการพัฒนา อย่างเต็มศักยภาพ คุณประโยชน์สำคัญของการนิเทศอยู่ที่ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนา

จนเป็นผลให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพต้องกำหนดปรับเปลี่ยนแนวทางการ นิเทศ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาผู้รับการนิเทศอย่างเต็มศักยภาพ โดยศึกษาจุดเด่น จุดด้อยของผู้รับการ นิเทศ กำหนดจุดที่จะพัฒนา เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมกับการพัฒนาด้านนั้นๆ แล้วใช้เทคนิคการ นิเทศให้ผู้รับการนิเทศได้ลงมือปฏิบัติจริง ประเมินปรับปรุง ให้ผู้รับการนิเทศรู้ศักยภาพ เลือก แนวทางที่เหมาะสมกับงาน และลงมือปฏิบัติจนเป็นผลให้ศักยภาพของผู้รับการนิเทศ และ ศึกษาวิเคราะห์เพิ่มพูนพัฒนา ก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ ๔ พัฒนาแผนการนิเทศให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพวางแผนการนิเทศได้อย่างมียุทธศาสตร์ เหมาะสมกับเงื่อนไขข้อจำกัดของ ผู้รับการนิเทศ สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง และ เป้าหมายของการพัฒนาเมื่อนำไปปฏิบัติจะ เกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง แผนการนิเทศต้องมีกิจกรรมสำคัญที่นำไปสู่ผลของการ พัฒนา ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับผลงานถือเป็นคุณภาพสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีความคุ้มค่าและเกิดผลจริง

มาตรฐานที่ ๕ พัฒนาและใช้นวัตกรรมการนิเทศการศึกษาจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็น ลำดับ นวัตกรรมการนิเทศเป็นเครื่องมือสำคัญของศึกษานิเทศก์ในการนำไปสู่ผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็นลำดับ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพต้องมีความรู้ในการนิเทศแนวใหม่ๆ เลือกและปรับปรุงใช้นวัตกรรม ได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและผู้รับการนิเทศจน นำไปสู่ผลได้ จริง เพื่อให้ผู้รับการนิเทศใช้ศักยภาพของตนอย่างเต็มที่ที่มีความภาคภูมิใจในผลงานร่วมกัน และ ก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

มาตรฐานที่ ๖ จัดกิจกรรมการนิเทศการศึกษาโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้รับการนิเทศ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพเลือกและใช้กิจกรรมการนิเทศที่จําเป็น นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของผู้รับ การนิเทศ จนผู้รับการนิเทศมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ศึกษานิเทศก์ต้องรู้จักเส้นพัฒนาของ ผู้รับการนิเทศและเพียรพยายามกระตุ้น ยั่วยุ ทำทลาย ให้ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติกิจกรรมเพื่อการ พัฒนา ด้วยความรู้สึกประสบผลสำเร็จเป็นระยะๆ โดยพยายามให้ผู้รับ การนิเทศมีความรู้สึกเป็น เจ้าของการทำกิจกรรมและการพัฒนาของผู้รับการนิเทศเอง ขั้นตอนในการนิเทศควรเริ่มจากการ ริเริ่ม การร่วมพัฒนา และการสนับสนุนข้อมูล ให้กำลังใจ ให้ผู้รับการนิเทศค้นหา ปฏิบัติ ประเมิน และปรับปรุง งานต่างๆ ได้ด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติ เกิดเป็นการพัฒนา งานในภาวะปกติเป็นบุคลิกภาพ ถาวรของผู้รับการนิเทศตลอดไป รวมทั้งเกิดความชื่นชมและศรัทธา ความสามารถของตน

มาตรฐานที่ ๗ รายงานผลการนิเทศการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ ศึกษานิเทศก์มีอาชีพสามารถนำเสนอ ผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้วด้วยการรายงานผลที่แสดงถึง การวิเคราะห์อย่างรอบคอบ ซึ่งครอบคลุมการ กำหนดงานที่จะ นำไปสู่ผลแห่งการพัฒนาการลงมือ ปฏิบัติจริง และผลที่ปรากฏมีหลักฐานยืนยันชัดเจน การจัดท รายงานเป็น โอกาสที่จะ ได้คิดทบทวน ถึงงานที่ท าลแล้วว่ามีข้อจ ากัด ผลดี ผลเสีย ผลกระทบที่มีได้ระวางไว้อย่างไร ถ้าผลงานเป็นผลดีจะชื่น ชม ภาคภูมิใจได้ในส่วนใด นำเสนอให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้อย่างไร ถ้าผลงานยังไม่สมบูรณ์ จะปรับปรุงเพิ่มเติมได้ อย่างไร และจะนำประสบการณ์ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ในการทำงานต่อไปอย่างไร คุณประโยชน์ของรายงานที่ดีย่อม น ำไปสู่การประเมินตนเองการชื่นชมความสามารถของผู้ปฏิบัติการ ๓ เรียนรู้เกี่ยวกับความสามารถ และศักยภาพของผู้ ปฏิบัติที่จะก่อให้เกิดการยอมรับและชื่นชมในความ ความสามารถของตน

มาตรฐานที่ ๘ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ศึกษานิเทศก์มีภารกิจในการพัฒนาผู้รับการนิเทศโดยการให้ คำปรึกษา แนะนำหรือจัด กิจกรรม เพื่อให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมสำคัญตามเงื่อนไขที่ผู้นิเทศ เสนอแนะ ดังนั้น ผู้นิเทศต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นที่ประจักษ์เสียก่อน เพื่อให้คำปรึกษา คำแนะนำ หรือ กิจกรรมนั้นๆ มีน้ำหนัก มีความสำคัญน่าเชื่อถือ ผู้นิเทศจ ำเป็นต้องเป็นแบบอย่างที่ดีทั้ง บุคลิกภาพ การปฏิบัติตน มีคุณธรรม จริยธรรม จะช่วยให้ผู้รับการนิเทศเชื่อถือศรัทธาต่อการนิเทศ การศึกษา และปฏิบัติตามด้วยความพึงพอใจ

มาตรฐานที่ ๙ ร่วมพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพพัฒนางานกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ เสนอแนวทางปรับปรุงที่ดี กว่าเดิม แนะนำ การปฏิบัติที่เป็นผลดีกว่าเดิม ไม่หยุดอยู่เพียงการวิพากษ์วิจารณ์ แต่จะขึ้น ำแนวทางการแก้ปัญหาที่ขึ้น ำไปสู่ผลดี เป็นผู้สามารถร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมปฏิบัติ เพื่อพัฒนางานขององค์กร เพื่อนร่วมวิชาชีพและชุมชนด้วยความเต็มใจ เต็มความรู้ความสามารถและคาดหวังผลที่ดีที่สุด ที่จะเกิดขึ้น โดยตระหนักถึงความสำคัญ ยอมรับในความรู้ความสามารถ และรับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ใช้ความสามารถของตนอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อเสริมสร้าง บรรยากาศประชาธิปไตยในการทำงาน ที่จะน ำไปสู่ผลงานที่ดีที่สุดอยู่เสมอ เป็นที่ยอมรับของผู้รับ การนิเทศและผู้ร่วมงาน จนผู้รับการนิเทศเกิดศรัทธาต่อการนิเทศการปรับปรุงงานและการร่วมงาน กับผู้อื่น

มาตรฐานที่ ๑๐ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ความประทับใจของผู้รับการนิเทศที่มีต่อผู้ นิเทศอย่างหนึ่ง คือ ความเป็นผู้รอบรู้ทันสมัยและทัน โลก ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพต้องติดตามการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ในโลกทุกด้านจนสามารถสนทนา กับผู้อื่นด้วยข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและนำข้อมูลข่าวสารต่างๆ ไปใช้ในการพัฒนางาน และพัฒนาผู้รับ การนิเทศ การตื่นตัว การรับรู้ และการมีข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้ นอกจากเป็นประโยชน์ต่องาน นิเทศแล้ว ยังน ำมาซึ่งการยอมรับและความรู้สึกเชื่อถือของผู้รับการนิเทศ อันเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะ นำไปสู่การพัฒนาที่ ลึกซึ้ง ต่อเนื่องต่อไป

มาตรฐานที่ ๑๑ เป็นผู้นำและสร้างผู้นำทางวิชาการ ศึกษาวิเคราะห์มีอาชีพสร้างวัฒนธรรมในการพัฒนา งานวิชาการ ด้วยการพุดนำปฏิบัติและจัดระบบงานให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมการพัฒนาวิชาการ โดยการให้รางวัลแก่ ผู้รับการนิเทศที่ ปฏิบัติงานสำเร็จแล้ว จนน ำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนางานได้เองของผู้รับ การนิเทศ ศึกษาวิเคราะห์จึงต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมในการพัฒนา งานวิชาการด้วยความกระตือรือร้น เพียรพยายามที่จะบริการอย่างเต็มที่ ตามขีดสูงสุดของ ความสามารถ เพื่อให้ผู้รับการนิเทศเกิดความ มั่นใจในการปฏิบัติสามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้อง กับวัฒนธรรม แสดงออกและชื่นชมได้ด้วยตนเอง ศึกษาวิเคราะห์ มีอาชีพจึงต้องสร้างศรัทธาความ ไว้วางใจและความรู้สึกประสบผลสำเร็จให้แก่ผู้รับการนิเทศแต่ละคนและทุกคนจน เกิดภาพความเป็น ผู้นำ ทางวิชาการ นำไปสู่การเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง

มาตรฐานที่ ๑๒ สร้างโอกาสในการพัฒนางานได้ทุกสถานการณ์ การพัฒนาวิชาชีพการนิเทศการศึกษา ให้พัฒนาอย่างยั่งยืนสอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลก อย่างไม่หยุดยั้ง ศึกษาวิเคราะห์จำเป็นต้องรู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงและสามารถจัดการต่อการ เปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องสมดุลและเสริมสร้างซึ่งกันและกัน ศึกษาวิเคราะห์มี อาชีพจึงต้องตื่นตัวอยู่ เสมอ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน ทั้งในปัจจุบันและอนาคตกล้าที่จะตัดสินใจ ดำเนินการ เพื่อผลต่อวิชาชีพ การนิเทศการศึกษาในอนาคต อย่างไรก็ตามการรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้จะ เป็นการ ประกันได้ว่า การพัฒนาวิชาชีพ การนิเทศการศึกษาจะปรับเปลี่ยนได้ทันกับการเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ส่งผลให้วิชาชีพ การนิเทศการศึกษาพัฒนาได้อย่างยั่งยืนผันแปรตามความก้าวหน้าตลอดไป

มาตรฐานการปฏิบัติตน จรรยาบรรณต่อตนเอง

๑. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องมีวินัยในตนเอง พัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ บุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

๒. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก ศรัทธา ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ จรรยาบรรณต่อผู้รับบริการ

๓. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องรัก เมตตา เอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจ แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่โดยเสมอหน้า

๔. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ และนิสัยที่ถูกต้องดีงาม แก่ศิษย์และผู้รับบริการ ตามบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ

๕. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ

๖. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ และผู้รับบริการ

๗. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ต้องให้บริการด้วยความจริงใจและเสมอภาค โดยไม่เรียกรับ หรือยอมรับผลประโยชน์จากการใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบ จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ

๘. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างสร้างสรรค์โดยยึดมั่นในระบบคุณธรรม สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ จรรยาบรรณต่อสังคม

๙. ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปฏิบัติมีแนวทางในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบ และสามารถดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา หลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การวัดการประเมินผล การศึกษา การประกันคุณภาพการศึกษา ระบบดูแลช่วยเหลือครูและนักเรียน อย่างเป็นระบบ เข้าใจในภาพรวมของงานที่จะต้องปฏิบัติ ตลอดจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้

คู่มือการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่รายบุคคล

งานนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ชื่อ-สกุล นางจินตนา สุขย์อัย ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ

ตำแหน่งเลขที่ ๔๖ หน่วยงานการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่

ภาระงานตามมาตรฐานตำแหน่ง

๑. ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและงานนิเทศการศึกษา มีหน้าที่และความรับผิดชอบตามมาตรฐานตำแหน่ง มาตรฐานวิทยฐานะ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การแบ่งส่วนราชการภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๐ และโครงการ/กิจกรรมที่เป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ดังนี้

๑.๑ งานตามมาตรฐานตำแหน่งและวิชาชีพ

๑.๑.๑ งานวิจัย พัฒนา ส่งเสริม มาตรฐานการศึกษา และการประกันคุณภาพการศึกษา
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑.๒ งานประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาพิเศษ

๑.๑.๓ งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย เพื่อพัฒนาหลักสูตรการสอนและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๑.๑.๔ งานส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่
เกี่ยวข้องและชุมชน

๑.๑.๕ งานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาสื่อนวัตกรรมการนิเทศทางการศึกษา

๑.๒ งานนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนางานด้านวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๐ (ด้านวิชาการ ๑๗ รายการ) ของโรงเรียนในอำเภอลำทับ เครือข่าย
จำนวน ๑๑ โรงเรียน

๑.๓ งานนโยบาย/ยุทธศาสตร์/จุดเน้น

๑.๓.๑ งานโรงเรียนขนาดเล็ก

๑.๓.๒ งานสรรหาบุคคลต้นแบบ

๑.๓.๓ งานส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV/DLIT

๑.๓.๔ งานส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาโรงเรียนร่วมพัฒนา

๑.๔ งานปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานอื่นๆ ที่ได้รับ
มอบหมาย

งานตามมาตรฐานตำแหน่งและวิชาชีพ

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานพัฒนาส่งเสริมมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริม สนับสนุน ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา

๒. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นการดำเนินการประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๔ และที่เพิ่มเติม

๔. คำจำกัดความ

การประเมินคุณภาพภายใน หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศกำหนดสำหรับการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งกระทำโดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา

ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายความว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างมีระบบ ตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

๑. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๒. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๓. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
๔. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
๕. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
๖. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๗. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
๘. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายความว่า กระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ ที่สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน รวมทั้งการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคน โดยระบบการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. ศึกษา วิเคราะห์ หลักเกณฑ์ ระเบียบ มาตรฐาน แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น และมาตรฐานหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. จัดทำมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา และนำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้ความเห็นชอบ และประกาศใช้

๒.๑ จัดทำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานของเขตพื้นที่การศึกษา ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาในแต่ละระดับ และแสดงเอกลักษณ์ของเขตพื้นที่ การศึกษา

๒.๒ นำมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา เสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา ให้ความเห็นชอบ

๒.๓ ประกาศใช้มาตรฐานการศึกษา แจ้งสถานศึกษาในสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ

๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

๓.๑ สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วย ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และประกาศคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๔ และที่เพิ่มเติม

๓.๒ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และนำไปใช้ในการ ดำเนินงานระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๓.๓ กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

๓.๔ รวบรวม และสังเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนา จากรายงานการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา

๓.๕ จัดทำสรุปรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๔. การนิเทศ ติดตามการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา

๔.๑ วิเคราะห์และสรุปผล การรายงานการประเมินคุณภาพภายใน และผลการประเมินคุณภาพภายนอก

๔.๒ จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา (ระยะ ๓-๕ปี) และแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่สอดคล้องกัน

๔.๓ ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ มาตรการ และการปฏิบัติที่กำหนดตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและ แผนปฏิบัติการประจำปี

๔.๔ นิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

๔.๕ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำเสนอผลเพื่อแสดง จุดเด่น จุดควรพัฒนา

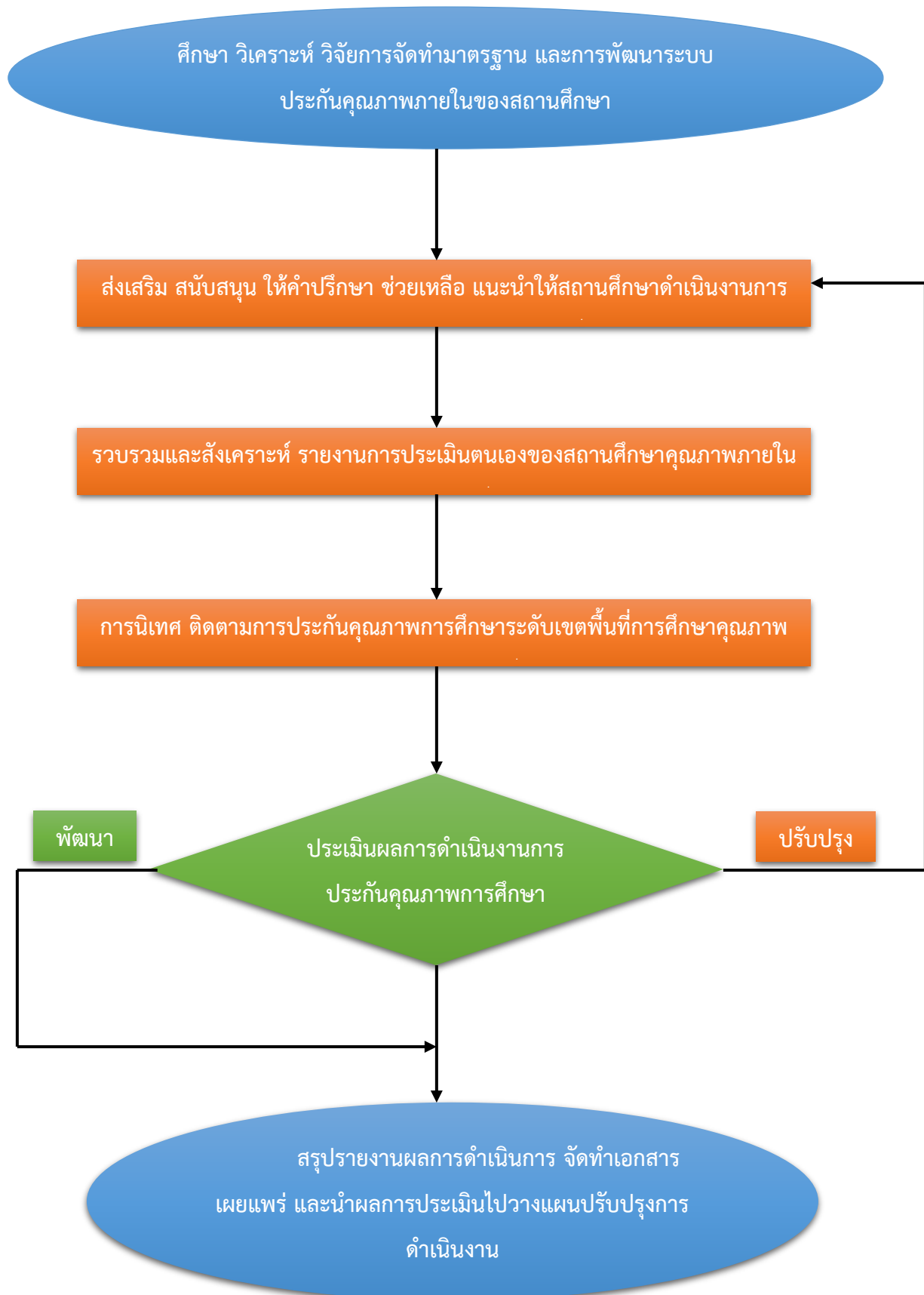
๕. ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๕.๑ ประเมินผลการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา

๕.๒ วิเคราะห์ผลการประเมิน และนำผลมาใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๖. สรุปรายงานผลการดำเนินการ จัดทำเอกสารเผยแพร่ และนำผลการประเมินไปวางแผนปรับปรุงการ ดำเนินงาน

๖. Flow Chart การปฏิบัติงาน

๗. แบบฟอร์มที่ใช้

- ๗.๑ แบบนิเทศติดตามระบบการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
- ๗.๒ แบบประเมินผลการดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- ๗.๓ แบบรายงานผลการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล การดำเนินงานระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๘. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

- ๘.๑ มาตรฐานการศึกษาชาติ ฉบับปัจจุบัน
- ๘.๒ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับปฐมวัย ฉบับปัจจุบัน และมาตรฐานการศึกษาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๘.๓ กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓
- ๘.๔ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทุกฉบับ
- ๘.๕ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.
- ๘.๖ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับปฐมวัย ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย พัฒนา ส่งเสริมเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

๒. เพื่อให้การปฏิบัติงานร่วมกันของเครือข่ายเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายตามนโยบาย

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุน เครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน ที่จะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปแบบต่างๆ เช่น คณะกรรมการการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการจัดการศึกษา (ก.ต.ป.น.) การจัดเครือข่ายบุคคล ครูแกนนำ ครูต้นแบบ เครือข่ายการพัฒนาคุณภาพตามระดับการศึกษา เช่น กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา กลุ่มโรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ เครือข่ายโรงเรียนคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพโดยการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

๔. คำจำกัดความ

ส่งเสริม สนับสนุน เครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และชุมชน หมายถึง การจัดระบบการนิเทศที่ต้องอาศัยการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่ายของบุคคล หน่วยงาน ทั้งระดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของเขตพื้นที่ การศึกษา (ก.ต.ป.น.) หมายถึง องค์กรบุคคลที่มีบทบาท อำนาจ หน้าที่ ในการบริหารงานวิชาการ ในระดับเขตพื้นที่การศึกษา ตามที่ กฎหมายกำหนด โดยมีองค์ประกอบของคณะกรรมการ ทั้งในส่วนของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาในสังกัด และ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทำงานร่วมกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย นิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการบริหาร และการดำเนินการ โดยมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานและสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่ การศึกษา เพื่อเตรียมรับการนิเทศ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลจากหน่วยงานภายนอก

เครือข่ายของบุคคลและหน่วยงาน หมายถึง กลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพ ระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา กลุ่มโรงเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ เครือข่ายโรงเรียนคุณภาพ การพัฒนาคุณภาพ โดยการจัดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาเครือข่ายห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาความต้องการการส่งเสริม สนับสนุน เครือข่ายการนิเทศ ทั้งระดับเขต พื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

๒. วิเคราะห์แนวทางการขับเคลื่อน เพื่อส่งเสริมการนิเทศ โดยการกำหนดตัวชี้วัดผลความสำเร็จที่สำคัญ เป้าหมาย และกำหนดเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม การดำเนินงาน เพื่อผลลัพธ์ที่มีประสิทธิผล ตอบสนองยุทธศาสตร์ทั้งระดับองค์กรและระดับชาติ

๓. จัดทำแผนสร้างความรู้ ความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ โดยคำนึงถึง สภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละเครือข่าย

๔. ประชุมสัมมนาเครือข่ายการนิเทศทุกระดับ เพื่อสร้างความเข้าใจและกำหนดแนวทางการพัฒนา

๕. ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศในรูปแบบต่างๆ เช่น
    - ๕.๑ คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษาของพื้นที่การศึกษา (กต.ปน)
    - ๕.๒ จัดเครือข่ายบุคคล เช่น ครูแกนนำ ครูต้นแบบ ครูแห่งชาติ ฯลฯ
    - ๕.๓ จัดเครือข่ายในรูปชุมชน เช่น ชุมชนครูปฐมวัย ครูวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
    - ๕.๔ เครือข่ายในรูปของระดับการศึกษา เช่น เครือข่ายพัฒนาโรงเรียนคุณภาพ เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพระดับปฐมวัย ประถมศึกษา มัธยมศึกษา และกลุ่มโรงเรียน เป็นต้น
    - ๕.๕ เครือข่ายในรูปของชุมชน เช่น เครือข่ายสุขภาพ เครือข่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ
    - ๕.๖ เครือข่ายในรูปของห้องเรียนหรือสถานศึกษา เช่น การพัฒนาห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เครือข่ายโรงเรียนผู้นำการเปลี่ยนแปลง เครือข่ายห้องเรียนโรงเรียนในฝัน
  ๖. ประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
  ๗. นำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชนต่อไป
  ๘. สรุปผลการดำเนินงานเครือข่ายการนิเทศและรายงานผลการพัฒนาต่อหน่วยงาน สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปได้รับทราบ
- ๖. ผลสำเร็จที่คาดหวัง**
๑. สถานศึกษาได้รับการพัฒนาจากองค์กรเครือข่ายอย่างเป็นระบบ และมีหน่วยงาน ชุมชน องค์กร เอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
  ๒. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา นำผลการการนิเทศไปใช้ในการวางแผนในการนิเทศ ครั้งต่อไป

๗. Flow Chart การปฏิบัติงานงานส่งเสริม สนับสนุนเครือข่ายการนิเทศของเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน

๘. แบบฟอร์มที่ใช้

๑. แบบสำรวจความต้องการการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศ
๒. แบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายการนิเทศทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน
๓. แบบรายงานผลการพัฒนาระบบการนิเทศและจัดการการเรียนการสอน

๙. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
๒. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑
๓. หลักการสร้างเครือข่าย
๔. หลักการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการสร้างเครือข่าย

๑. ชื่องาน (กระบวนงาน)

งานปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรืองานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมาย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. ขอบเขตของงาน

เป็นคู่มือที่ใช้สำหรับการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ใน ๒ ด้าน คือ

๑. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. คำจำกัดความ

ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น หมายถึง การทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หน่วยงานภายใน หมายถึง ส่วนราชการต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

หน่วยงานภายนอก หมายถึง หน่วยงานอื่น ๑ ที่นอกเหนือจากส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

๑. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

๑.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๑.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายใน

๑.๔ ติดตาม ประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงาน ของส่วนราชการนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ภารกิจ และบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อหาแนวทางปฏิบัติงานร่วมกัน

๒.๒ เสนอแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อให้ผู้มีอำนาจพิจารณาตัดสินใจ

๒.๓ ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนหน่วยงานอื่นภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๔ ติดตาม ประเมินผล สรุปและรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. ผลสำเร็จที่คาดหวัง

ปฏิบัติงานร่วมกับหน่วยงานอื่น หรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

๗. Flow Chart การปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๘. แบบฟอร์มที่ใช้

๑. หนังสือขออนุมัติการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๒. คำสั่งการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๓. การสรุปผลการสนับสนุนหรือทำงานร่วมกับบุคคล หน่วยงานภายในและภายนอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๔. แบบรายงานสรุปผลการปฏิบัติงาน

๙. เอกสาร/ หลักฐานอ้างอิง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

คู่มือการปฏิบัติงาน นางสาวเพียงฤทัย เทพอักษร ศึกษาานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากระบี่

งานนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนางานด้านวิชาการ

งานนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนางานด้านวิชาการตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการ
กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๐ (ด้านวิชาการ ๑๗ รายการ) ได้แก่

๑. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
๒. การวางแผนงานด้านวิชาการ
๓. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
๔. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
๕. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
๖. การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
๗. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
๘. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
๙. การนิเทศการศึกษา
๑๐. การแนะแนว
๑๑. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
๑๒. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
๑๓. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
๑๔. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน
สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
๑๕. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
๑๖. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
๑๗. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา โรงเรียนในอำเภอลำทับ ประกอบด้วยโรงเรียน
๑๑ โรงเรียน ดังนี้

- ๑) โรงเรียนบ้านเกาะไทร
- ๒) โรงเรียนบ้านสะพานพน
- ๓) โรงเรียนบ้านนาพรุ
- ๔) โรงเรียนบ้านเสม็ดจวน
- ๕) โรงเรียนบ้านย่านอุดม
- ๖) โรงเรียนบ้านไร่พัฒนา
- ๗) โรงเรียนบ้านควนแดง
- ๘) โรงเรียนบ้านดินแดง
- ๙) โรงเรียนบ้านเขาหินประชาพัฒน์
- ๑๐) โรงเรียนบ้านหนองจูด
- ๑๑) โรงเรียนบ้านลำทับ

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, ๒๕๕๑.

ชยันต์ วรรณะภูติ. ทิศทางการพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ : แนวทางการวิจัยด้านเครือข่ายการเรียนรู้.
(เอกสารวิชาการ) เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคมมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (ม.ป.ป.) สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. แนวดำเนินการของคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและ
นิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่ง
ประเทศไทย, ๒๕๕๑